

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. IV. Quomodo Ecclesiae iterum perturbatae sint: & de Synodo
Antiochena, quae fidem Nicaeni Concilii confirmavit, & quid ad Jovianum
Imperatorem scripserit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

& in maxima difficultate constituta essent, & com meatuum penuria exercitus laboraret, Jovianus pacem cum Persis necessario faciendam esse animadvertit, traditis quibusdam regionibus, quæ prius erant tributariæ Romanorum. Cum autem experimento didicisset, irâ Dei ob decessoris sui impietatem invectas esse calamitates imperio Romano, nihil cunctatus, scripsit rectoribus Provinciarum, ut in Ecclesias convenirent, & divinum numen studiose colerent: solamque Christianorum fidem Romanis esse venerandam. Ecclesiis præterea & Clericis, viduis item ac virginibus immunitates restituit; & quicquid antea ad utilitatem atque honorem religionis nostræ à Constantino ejusque liberis donatum sancitumve, & postea Juliani temporibus ademptum fuerat. Dedit etiam generalem constitutionem ad Secundum, qui tunc erat Præfectus Pratorii, qua jubebat eum capitali supplicio affici, qui sacram virginem sibi uxorem despondere, aut impudice duntaxat aspiceret ausus esset; nedum rapere conatus fuisset. Hanc autem legem idcirco tulit, quod flagitiosi quidam homines, principatu Juliani, cum hujusmodi virginibus nuptias contraxerant, & seu vi, seu persuasione eas corruperant: quemadmodum evenire solet, cum religione neglecta atque oppressâ, fœdâ libido ejusmodi res impune tentari suadet.

CAP. IV.

Quomodo Ecclesia iterum perturbata sint: & de Synodo Antiochena, quæ fidem Nicæni Concilii confirmavit, & quid ad Jovianum Imperatorem scripserit.

Porro questiones ac disputationes de fide, à Præsidibus Ecclesiarum denovo excitatæ sunt. Nam Juliano quidem regnante, cum Christiana religio in summo discrimine versaretur, taciti omnes quieverant: junctimque Deo supplicaverant: ut ipsis propitius esset. Hæc enim fere consuetudo est mortalium, ut dum ab exteris læduntur, cum tribulibus suis concordiam servant: postquam vero ab extraneorum metu liberati sunt, ipsi inter se dissideant. Verum quot Gentibus ac civitatibus istud contigerit, non est hujus temporis recensere.

ἐν τῷ Ἰουλιανῷ στρατηγίᾳ, καμίνους τὴν
 στρατῶν ἐνδεία τῶν ἐπιηδῶν, ἀναγκάσει
 εἶδεν εἰς συμβάσεις εἰσελθεῖν, ὡς ἀδύνατον
 εἶναι τῶν προσιέρων Ῥωμαίοις ὑποδεδωκένων τῶν
 πείρα μαθῶν, ὑπὸ Θεομηνίας δὲ πρὸς αὐτὸν
 βασιλευσάντος κακῶς παθεῖν τὸ ὑπόκεινται
 μηδὲν μελλήσας, ἐγράψεν τοῖς ἡγεμόνοις τῶν
 ἐθνῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἀποκρίσας, καὶ τὸ
 θεῖον Ἰησοῦς Θεραπέυειν, καὶ μόνον εἰσαπέ-
 ρας τοῖς δεχομένοις τὴν τῶν χριστιανῶν πίστιν
 ἀπέδωκε ἡ καὶ τὰς ἀτελείας ταῖς ἐκκλησίαις
 καὶ τοῖς κληροῖς, χήραις τε καὶ παρθένοις, καὶ ἐπι-
 πρὸς τερῶν ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ πημῇ θρησκείας δια-
 ρηθῆναι, ἢ νομοθετηθῆναι ἐτύχαιεν ὑπὸ καὶ καὶ αὐτῶν
 καὶ τῶν αὐτῶν παίδων, ὅς ἐστιν ἡ Ἰουλιανῷ
 ἀφῆρηθῆναι πρὸς Θεομηνίαν καὶ σκενῆδω τῶν τῶν
 τῶν ὑπαρχόντων ἐξ ἐσθίαν διέποντι, ἡ ἡλικίᾳ νομι-
 θεσίαν, εἰς κεφαλὴν πτωρῶν καὶ ἀποκεκολλη-
 μένων τὸν ἱερεῖον παρθένοις μάλιστα πρὸς γα-
 μόν πειρώμενον, ἢ καὶ ἀκολάσως μόνον πρὸς
 ἐλέποντα, μήτι γὰρ διαρπάξεν ἐπιχειροῦν
 ἔθετο ἡ τῶν νόμων, καθότι μοχθηροὶ τῶν
 ἀνδρῶν ἐπὶ τῇ ἡγεμονίᾳ Ἰουλιανῷ, ἐτύχαιεν ταῖς
 τῶν παρθένων γάμοις ἐπιελείσαντες, ἐαίαν
 καὶ ἡ ἡ σπειροῖ πρὸς φθαρῆσι, οἷα γὰρ φησὶ
 τῆς αἰσχρῆς ἐπιθυμίας ταῦτα τοῖς μὲν ἀντι-
 δύνως ὑποδεδωκένων, δυσπεργασίας τῆς
 θρησκείας.

Κεφ. δ'.

Ὅτι πάλιν τὰ τῶν ἐκκλησιῶν ἀνεκινήθη, καὶ ἐπὶ τῷ Ἰουλιανῷ
 συνέβη, ἢ τις πλὴν ἐν νικαίᾳ πίστιν ἐπέστη: καὶ ἔλα ἡ τῶν
 αὐτῶν σωθῶν τῶν βασιλέων ἰουλιανῷ ἐγράψεν.

Αὶ δὲ αἰτιῶν δογμάτων τῶν ἡσυχαστῶν καὶ
 διαλέξεσι, πάλιν ἀνεκινήθη τοῖς πρὸς
 σωσὶ τῶν ἐκκλησιῶν Ἰουλιανῷ βασιλευσάν-
 τος, ὡς πανελῶς δὲ χριστιανισμῶ καὶ ἰουλιανῷ
 ἡσυχίαν ἦγον, κοινῇ δὲ πάντες τῶν Θεοῦ
 ἰκέτων, ἰλεων αὐτοῖς ἡμέρας ἔτω πᾶσι τοῖς
 ἄνθρωποις φίλον, παρ' ἑτέρων μὲν ἀδικημάτων
 πρὸς τὸ ὁμόφυλον ὁμοιοεῖν ἀπῆλλα μὲν
 ἡ τῶν ἐξ ὧθεν κακῶν, πρὸς σφᾶς αὐτῶν σαπ-
 ζῆν ἀλλ' ὅσας μὲν πολυτέλειαν καὶ ἐθνεσὶ τῶν
 συνέβη, καὶ δὲ παρόντων καὶ ἀλλοτρίων ἐπὶ

αὐτὸν δὲ τὸν χρόνον, βασιλεὺς ὁ ἀγκύ-
 ρας ἐπίσκοπος, καὶ σιλβανὸς ὁ ταρσῆς, καὶ ζω-
 φρόνιος ὁ πομπηίας πόλεως, καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς,
 τῶν τῶν ἀνομοίων καλεσθῆναι αἰρεσῶν διπο-
 τρεφόμενοι, τὸ ὁμοιοῦσιον ὄνομα ἀντὶ τῆς
 ὁμοιοῦσιος δεχόμενοι, βιβλίον τῶν βασιλέων διε-
 πέμψαντο. χάριν ἔχειν τῶν Θεῶν ὁμολο-
 γήσαντες, ὅτι αὐτὸν παρεστήσατο τῆς Ῥωμαίων
 ἀρχῆς ἐζήτησαν ἢ τὰ ἐν δαμινίῳ πεπρα-
 γμῶν καὶ σελευκείᾳ, κύρια μένειν, καὶ τὰ
 παλαιὰ ἔδνα δύναμι πῶν ἡρώμενα δοχεῖν ἢ
 Ἐπίσκοπος ἔστω τῶν συνόδων ταῖς ἐκ-
 κλησιαῖς μένοντι, συγχωρηθῆναι ἑδὺ
 παραλαβῆ ἐπισκόπου, αὐτὰς καθ' ἑαυτὰς ὅποι
 βίβλον συνελθῶν, μηδ' ἐνός ἄλλης κοινωνήσας
 μὴ προχωρεῖν ἢ καὶ σκοπὸν τὰ ἐπιχειρήματα,
 ταῖς ἐν μέρει τι βεβλομένοις πρᾶξαι ἢ ἔξα-
 παύσαν, ὡς ἐπὶ κωνσταντίνῃ βασιλεύσας ἐδή-
 λων ἢ μὴ ἁδραγμῶς σφᾶς εἰς τὸς ἐραλοπέ-
 δον, ὡς ἐπὶ ὀχληρῆς εἶναι δοκεῖν. εἰ δὲ
 ἐπιπροσέειν, ἀσμένως τῆτο ποιήσεν, ὑπο-
 χύριος ἰδίους καὶ δαπάνη χρησόμενος καὶ οἱ
 μὴ, τοιαύτῃ ἰοδία τῶν βασιλέων ἐγράψαν
 ἐν τῆτῳ ἢ συνόδῳ ἡρώμενης ἐν ἀνίλοχίᾳ
 τῆς τυρίας, βεβαῖσται τῶν ἐν νικαία συν-
 κληθόντων ἢ πῆσι, καὶ κρατεῖ, ὡς ἀναμνη-
 στικῶς τὸν υἱὸν τῶν πατρῶν δοξάζειν ὁμοιοῦσιον
 ἐκκοιωνῆσαν ἢ ταύτης ἢ συνόδῳ μελέπῳ,
 κατὰ αὐτῆς τῆς ἀνίλοχίᾳς τῶν ἐκκλησιασ-
 τῶν ἐπέσπου, ἔσπεδο ὁ σαμοσάτων, καὶ πε-
 λαγῶ ὁ λαοδικείας τῆς σύρων, καὶ ἀκάκι-
 οῦ κασαρείας τῆς παλαιστίνης, καὶ ἰερηνίων ὁ γα-
 λῶν, καὶ ἀθανάσιος ὁ ἀγκύρας ταῦτα δὲ
 πρᾶξαι, ἐδήλωσαν τῶν βασιλέων τὰ δόξαν-
 τῶν γραφῶν ὡς δε.

A Ceterum per id tempus Basilius Ancy-
 ra, Silvanus Tarsi, Sophronius Pompejo-
 polis Episcopi, alique ejusdem cum i-
 psis sententia, qui Anomœanorum qui-
 dem doctrinam averfabantur, similem
 vero substantia pro consubstantiali ad-
 miserant, libellum ad Imperatorem mi-
 serunt, quo testabantur, gratias quidem
 se Deo agere, quod ipsum Romano Im-
 perio profecisset. Postulabant autem
 ut vel ea quæ Arimini & Seleucia gesta
 erant, rata permaneret; ea vero quæ
 studio ac potentia quorundam acta fue-
 rant, irrita essent: vel manente priore
 diffidio, quod ante illas Synodos in Ec-
 clesis fuerat, omnibus ubique Episcopis
 quocunque vellent loco, in unum con-
 venire liceret, nemine alio in consessum
 admisso. Urque consilia eorum qui se-
 ortum quidpiam agere & alios decipere
 vellent, quemadmodum Imperatoris Con-
 stantii temporibus acciderat, nequa-
 quam ad exitum perducere sinerentur. Si-
 gnificaverunt præterea, se ad comitatum
 non venisse, ne molesti esse viderentur.
 Si vero venire juberentur, se suo sumptu
 ac propriis jumentis id cupide facturos.
 Atque isti quidem hæc ad Jovianum Im-
 peratorem scripserunt. Per idem tempus,
 cum Synodus Antiochiæ in Syria esset
 congregata, fides eorum qui Nicææ olim
 convenerant confirmata est: statutumque
 ut sine controversia Filius Patri consub-
 stantialis ab omnibus crederetur. Inter-
 fuerunt huic Synodo, Meletius qui Ec-
 clesiæ Antiochenæ tunc denuo præside-
 bat, & Eusebius Samosatensis Episco-
 pus, & Pelagius Laodiceæ quæ est in Sy-
 ria: Acacius item Cæsareæ Palæstinæ, &
 Irenio Gazæ Episcopus: Athanasius
 denique Ancyra. Qui cum ea quæ dixi-
 gessissent, decreta sua Imperatori per has
 literas significaverunt.

D
 Religiosissimo Deoque carissimo Domino no-
 stro Joviano, Victori Augusto, Synodus
 Episcoporum qui ex diversis Provinciis
 congregati sunt Antiochia.

Quod Ecclesiasticam pacem atque
 concordiam tua primum pietas conci-
 liare studuerit, ipsi quoque probe novi-
 mus, Charissime Deo Imperator. Quod
 verò formam rectæ atque orthodoxæ
 fidei, caput esse hujus unitatis rectæ
 M m m m

Τῶν εὐσεβῶν ἀτῶ καὶ θεοφιλέσων ἡμῶν δε-
 σπότη ἰοδία, νικητῆ ἀυγῆσῳ, ἢ τῶν ἐν
 ἀνίλοχίᾳ συνελθόντων ἐπισκόπων ἐκ
 διαφορῶν ἐπαρχιῶν συνόδῳ

Τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην τὴν καὶ ὁμόνοιαν,
 ὅτι σὲ καὶ πρῶτη προσεβύεν ἐσπᾶδακεν ἢ ἐν-
 σέβεια, ὅτι σὺ μεν καὶ αὐτοὶ, θεοφιλέσων βα-
 σιλέων ὅτι κεφάλαιον τῆς τοιαύτης ἐνότη-
 τῆς ἀληθῆς καὶ ὀρθοδόξῃ πίστεως καλῶς

cenfueris, istud etiam non ignoramus. Quamobrem ne nos ex numero illorum qui veritatis doctrinam adulterant, esse videamur, religioni tuæ significamus, nos fidem eorum qui Nicææ olim congregati sunt, & probare & retinere. Etenim vocabulum in ea Synodo positum, quod quibusdam novum atque insolens videtur, consubstantialis videlicet, id cautissimam interpretationem à Patribus accepit; ut scilicet Filius ex substantia Patris genitus, & quoad substantiam Patri similis esse intelligatur. Non quo perperissio quædam in illa inenarrabili generatione cogitetur, aut nomen substantiæ juxta Gentilium usum & consuetudinem accipiatur: sed ut evertatur id quod Arius ausus erat asserere, Filium ex nihilo extitisse. Quod quidem & isti qui nuper exorti sunt Anomœi, multo audacius atque impudentius ad perniciem Ecclesiasticæ concordie palam prædicant. Huic autem relationi nostræ adjecimus etiam exemplum fidei illius, quæ ab iisdem Episcopis Nicææ congregatis exposita est, quam & nos suscipimus ac probamus. Et hæc quidem decreverunt Episcopi qui eo tempore Antiochiæ morabantur, fidem ab Episcopis olim Nicææ congregatis expositam, iisdem verbis, quibus scripta fuerat, Epistolæ subjicientes.

Ἐπίκλησας τὸν χαρακτῆρα, ἃ ἤτετο ἀρνη-
 μέν' ἵνα τοίνυν μὴ μὲν τῆ ἀδελφότητος
 τῶν τὰ δόγματα τ' ἀληθείας τεταχίαι
 μιζόμεθα, ἀναφέρωμεν τῆ σὴ ἐνλαβεία
 τῆς ἀγίας συνόδου τῆς ἐν νικαίᾳ ποιε-
 σάμενοι συγκεκληθείσης τὴν πίσιν, καὶ
 δεχόμεθα, καὶ κατέχομεν ὅποτε καὶ τὸ
 κεν ἐκ αὐτῆ τισὶ ξένον ὄνομα, τὸ τὸ ὀμω-
 φάμεν, ἀφαλῆς τέτυκκε ἀπὸ τοῦ πατρὸς
 ἐκ ἐκ μωβίας, σημαίνουσης ὅτι ἐκ τῆς
 πατρὸς ὁ υἱὸς ἐγέννηθη, καὶ ὅτι ἐκ
 κατ' ἐσίαν τῷ πατρί ἔτε ἡ ὡς πάλας
 ἀπὸ τὴν ἀρρήτων γέννησιν Ἰπνοκόμενα,
 καὶ ἀ τινὰ χεῖρον ἐλλωκὴν λαμβάνει
 ὄνομα τ' ἐσίας εἰς ἀνατροπὴν ἡ ὡς
 τῶν ἀπὸ τῆς ἡσ ἀσεβείας τοιμηθῆναι
 ὅπε καὶ οἱ νῦν Ἰπποκρήσαντες ἀνομοί,
 φρασύτερον καὶ τοιμηρτέρον, ἐπὶ λυμ-
 ἐκκλησιαστικῆς ὁμονοίας ἀναγκάτως πα-
 ρησαζονται συνειδέσασθαι τῆς ἐκ
 ἀναφορὰ καὶ τὸ ἀντήραφον τῆς ἀπὸ
 σεως, τ' ἐν νικαίᾳ ἡσ τῶν συγκεκληθῆναι
 Ἰπποκρίτων τεθείσης, ἢν τινὰ καὶ ἀγαπῶ-
 κατὰ μὲν ὡς ἐψηφίσαντο οἱ τότε τῆ
 χεία ἐνδημῆνες ἱερεῖς, αὐτοῖς ῥηθῆναι
 τῶν ἐν νικαίᾳ συνελθόντων ἐκλεθεῖσαι
 ἰδίᾳ γραφῆ ἡσ ὑποτάξαιτες.

CAP. V.

*De magno Athanasio, quomodo imperatori
 charissimus fuerit, & Ecclesias Aegypti ob-
 tenuit: & de visione magni Antonii.*

INterea vero Athanasius Episcopus
 Alexandriae, communicato cum pau-
 cis familiaribus suis consilio, Imperatorem
 qui Christianus erat, necessario sibi vi-
 sendum esse existimavit. Itaque cum
 venisset Antiochiam, ea quæ postulabat,
 Imperatori exposuit. Alii dicunt, illum
 ab Imperatore evocatum fuisse, ut quæ
 circa religionem & rectæ fidei doctrinam
 agenda essent suggereret. Qui cum
 Ecclesiastica negotia quoad ejus fieri
 potuit, constituisset, de reditu cœpit cogitare.
 At Euzoïus, qui Arianæ sectæ
 apud Antiochiam præsidebat, omni stu-
 dio perficere conabatur, ut Probatius
 Eunuchus eidem sectæ præfesset in urbe

Κεφ. ε.

*Περὶ τοῦ μεγάλου αθανασίου, ὡς ἐξαιρετικῶς ἀγαπητὸν βασι-
 λέϊ, ἢ τῶν ἐν αἰγύπτῳ ἐκκλησιῶν ἐπιτρόπῳ, καὶ τῆ
 ὁράματος τοῦ μεγάλου ἀντωνίου.*

ΕΝ τῆτω ἡ καὶ ἀθανάσιος ὁ τὸν ἀλέξαν-
 δρέων Ἰπνον Ἰπποκρίτων, ἐκ τῶν
 Ἰπποκρίτων κοινωσάμενος, ἀναγκάτως
 τὸν βασιλέα χριστιανὸν ὄντα ἰδεῖν καὶ
 χροῖναι εἰς ἀνιόχαιαν, πρὶ ὧν ἐδίετο,
 κρατεῖν διδάσκει οἱ ἡ φασὶν, ὅτι αὐτὸν
 βασιλεὺς τὸν ἄνδρα μετὰ καλεσάσας, τὰ
 κλέα ἀπὸ τὴν Ἰπποκρίτων, καὶ τὴν ὁρὴν
 εἰσηγησόμενον διαθείς τε τὰ τ' ἐκκλησια-
 στικῆς οἰόντες ἦν, ἐφροῖνιζε τῆς ἐπανόδου
 αὐτοῦ ἡ ὡς ἐν ἀνιόχαιᾳ ἐπίσκοπος τῆς ἀπὸ
 νικῆς ἀπέσεως, ἡσ ἐπέδραζε ἀσεβείας
 τῆς αὐτῆς δόξης ἐν ἀλεξανδρείᾳ ἀπὸ τῶν